

Aleg 254

Sprawozdanie

Komisji kolejowej o petycyi mieszkańców okolicy złoczowskiej i sassowskiej w przedmiocie sfinansowania kolei lokalnej Złoczów-Sassów-Usznia.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 11. listopada 1905 Wysoki Sejm upoważnił Wydział krajowy do objęcia imieniem kraju akcji pierwszeństwa projektowanej kolei lokalnej Złoczów-Sassów-Usznia w sumie, nieprzekraczającej kwoty 300.000 K, pod warunkiem — między innymi — że reszta kapitału dostarczoną będzie przez uzyskanie zasobów pieniężnych na podstawie przyznać się mającej przez c. k. Rząd zwłoki w uiszczaniu należności za prowadzenie ruchu na rzecz oprocentowania i umorzenia pożyczki pierwszeństwa w kwocie 860.000 K i przez objęcie akcji zakładowych przez interesentów miejscowych.

Ministerstwo kolei żelaznych reskryptem z 2. września 1904 L. 14.448/2 w porozumieniu z ministerstwem skarbu oświadczyło, że zwłoka w uiszczaniu należności za prowadzenie ruchu na rzecz pokrycia czteroprocentowych odsetek i 76-letniej amortyzacji kapitału pierwszeństwa w sumie nieprzekraczającej 360.000 K mogłaby być przyznana.

Od powzięcia wspomnianej na wstępie uchwały sejmowej upłynęło lat blisko trzy a sfinansowanie kolei Złoczów-Sassów-Usznia na powyższej podstawie nie tylko nie przyszło do skutku, lecz stało się już wręcz niemożliwym zapewne na dłuższy okres czasu. Wszelkie usiłowania koncesjonariusza, aby na podstawie przyręczonej zwłoki w uiszczaniu należności ruchu zapewnić w kołach finansowych udzielenie pożyczki pierwszeństwa w nominalnej wysokości 860.000 K, zaś w efektywnej sumie nie o wiele niższej od owego „nominale“, spełzły na niczem, gdyż wskutek znanego podrożenia i schowania się pieniądza ofiarowano na poczet owego „nominale“ tak mało, iż kapitał budowy kolei z 1,300.000 byłby się podniósł o kwotę stu kilkudziesięciu tysięcy a nawet do dwustu tysięcy koron, ginącą w kieszeni finansującego instytutu, co nietylko byłoby wydatkiem nieproduktywnym ale podnosząc roczny wydatek na oprocentowanie i amortyzację o dobrych kilka tysięcy, ba nawet blisko o 10.000 K, przewróciłoby zupełnie obliczenie rentowności, stanowiące podstawę poparcia budowy wspomnianej kolei przez kraj i państwo. Stosunki w danym kierunku tak się w biegu ostatnich trzech lat pogorszyły, że gdy przed dwoma laty można było uzyskać na zasadzie zwłoki w uiszczaniu należności ruchu pożyczkę pierwszeństwa w wysokości nieco ponad 90% nominale, obecnie ofiarują zaledwie ośmdziesiąt od sta.

Nie jest to szczególna nieufność kapitału do kolei Złoczów-Sassów-Usznia, ale ogólny objaw, tak że wogóle w ostatnich latach finansowanie pożyczek pierwszeństwa na zasadzie zwłoki w uiszczaniu należności ruchu było niemożliwe.

Nie ma też widoków poprawy tego stanu rzeczy w przyszłości, dającej się przejrzeć. Wprawdzie oficjalna stopa procentowa od pewnego czasu znów jest poniżej niezwykle wysokiego punktu kulminacyjnego, na którym znalazła się przeszło rok temu -- wszelako nie ustała rzadkość pieniądza a względnie jego apatya wobec wszelakich lokacyi inwestycyjnych, choćby najpewniejszych, czego najlepszym dowodem są świeże fiasko pożyczki wiedeńskiej oraz znane trudności rządu w lokowaniu renty państwowej.

Zważywszy, że Wysoki Sejm w roku 1905 nie na to uchwalił wziąć udział w kosztach budowy kolei Złoczów-Sassów-Usznia, by budowa ta odwlekała się ad calendae graecas i że sama uchwała Sejmu z 11. listopada 1905 jest dowodem intencji Sejmu, by kolej ta, uznana za użyteczną i potrzebną dla kraju, jak najprędzej przysła do skutku.

Zważywszy, że interes rozwoju miasta Złoczowa, przedsiębiorstw przemysłowych w Sassowie i znacznego w drzewo bogatego obszaru ciężenia na północny wschód od Sassowa ku Pieniakom woła o przyspieszenie stworzenia tej linii komunikacyjnej.

Zważywszy, że racjonalne sfinansowanie jej budowy na zasadzie, uchwalonej przez Wysoki Sejm 11. listopada 1905, nie jest możliwe w czasie, dającym się przejrzeć;

zważywszy, że już przez samo przyznanie ze strony kraju kwoty tylko 300 000 zamiast 440.000 koron, żądanych przez starającego się o koncesyę, a następnie przez silny wzrost kosztów robocizny i materiałów w czasie od sporządzenia kosztorysu przed laty kilku do obecnej chwili udział interesowanych w kosztach budowy na akcyje zakładowe będzie musiał podnieść się znacznie ponad zdeklarowaną pierwotnie kwotę 100.000 K, zważywszy, że w efekcie finansowym odnośnie do linii tak małych dla państwa nie stanowi zbyt wielkiej różnicy, czy przychodzi im z pomocą w formie zwłoki w uiszczaniu należytości czy w formie gwarancyi pożyczki pierwszeństwa.

Komisya wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm wzywa c. k. Rząd, by w miejsce przyrzeczonej zwłoki w uiszczaniu należytości za prowadzenie ruchu na rzecz oprocentowania i umorzenia pożyczki pierwszeństwa w kwocie 860.000 koron na budowę kolei lokalnej Złoczów-Sassów-Usznia oświadczył gotowość objęcia gwarancyi państwowej za taką pożyczkę oraz przedstawił Radzie Państwa odpowiedni wniosek do ustawy w ciągu roku 1909.

2. Na wypadek zapewnienia pomocy państwa dla budowy kolei lokalnej Złoczów-Sassów-Usznia w sposób powyższy przez ustawę państwową Sejm zmienia uchwałę z 11. listopada 1905 i nadaje jej następujące brzmienie:

„1. Kolej lokalną Złoczów-Sassów-Usznia uznaje się ze względu na ogólne „interesa kraju za użyteczną i potrzebną.

„2. Sejm upoważnia Wydział krajowy do objęcia imieniem kraju akcyi „pierwszeństwa kolei lokalnej ze Złoczowa na Sassów do Uszni w sumie nieprzekraczającej kwoty 300.000, tj. trzysta tysięcy koron przez wpłatę za nie w pełnej „imiennej wartości z zasobów krajowego funduszu kolejowego a to pod warunkami:

„a) że reszta kapitału budowy tej kolei lokalnej dostarczoną będzie przez „uzyskanie zasobów pieniężnych na podstawie przyznać się mającej przez c. k. „Rząd gwarancyi państwowej na rzecz oprocentowania i umorzenia pożyczki pierwszeństwa w kwocie 860.000 koron po myśli postanowień art. IX. ustawy z 31.

„grudnia 1894 Dz. ust. p. Nr. 2. z r. 1895 oraz przez objęcie akcji zakładowych
„przez interesentów miejscowych;

„b) że wpłata na akcje pierwszeństwa, które kraj obejmie nastąpi wtenczas

„a) gdy interesanci miejscowi uiszczą wpłatę na akcje zakładowe;

„β) gdy zrealizowaną zostanie pożyczka pierwszeństwa, zaciągnięta na pod-
„stawie gwaracyi państwowej;

„γ) że warunki koncesyjne i postanowienia statutu przyszłego Towarzystwa
„akcyjnego ułożone będą w porozumieniu i przy współudziale Wydziału krajowego;

„δ) że Wydziałowi krajowemu będzie zapewniony odpowiedni udział w za-
„rządzie Towarzystwa akcyjnego kolei lokalnej Złoczów-Sassów-Usznia;

„ε) że budowa tej kolei, jakoteż dostawy dla niej i t. p. będą rozdane o ile
„możności w porozumieniu z Wydziałem krajowym i o ile możliwości z uwzględnie-
„niem sił i dostawców krajowych, a w szczególności budowa kolei rozdaną będzie
na zasadzie ograniczonego lub publicznego zaproszenia do złożenia ofert“.

Przewodniczący
Skotyszewski.

Sprawozdawca:
Battaglia.

